

Kommuner og fylkeskommuner
v/rådmann og fylkesrådmann

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 09/00106-6
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Jorun Sandsmark
Deres referanse:
Dato: 26.05.2010

Veiledning av nytilsatte nyutdannede lærere fra og med skoleåret 2010-2011

Kvalitet i skolen forutsetter dyktige og engasjerte lærere. Lærerutdanningen skal gi lærerstudenter best mulig forutsetninger for å bli dyktige profesjonsutøvere, men forbereder ikke lærerstudentene tilstrekkelig på hverdagen som møter dem i skolen. Enkelte sider av yrkesutøvelsen erfares og læres best i selve yrkespraksisen.

Kunnskapsdepartementet (KD) og KS har inngått en avtale om i fellesskap å arbeide målrettet for at alle kommuner og fylkeskommuner skal tilby veiledning til alle nytilsatte nyutdannede lærere i grunnskolen og videregående opplæring fra skoleåret 2010-2011. Tilsvarende skal det tilbys veiledning til nytilsatte nyutdannede førskolelærere i barnehagene i løpet av skoleåret 2011-2012.

Veiledning av nytilsatte nyutdannede lærere er et arbeidsgiveransvar. Det er viktig at veiledningsansvaret er forankret hos kommunens/fylkeskommunens ledelse på alle nivåer. Rektor har det daglige ansvaret for at nytilsatte nyutdannede lærere på egen skole får veiledning. Mange kommuner og fylkeskommuner har allerede gode ordninger med veiledning av nytilsatte nyutdannede lærere. Disse ordningene bør videreføres. KS oppfordrer kommuner og fylkeskommuner som ikke har veiledningsordninger, til å etablere slike innen skoleåret 2010-2011 starter.

Valg av veiledere

Det er et arbeidsgiveransvar å velge veiledere. KS oppfatter i denne sammenheng "veileder" først og fremst som en erfaren lærer med formell/uformell relevant veiledningskompetanse. Om man velger å kalle vedkommende mentor, coach eller noe annet, er underordnet. KS anbefaler at veiledningen skjer innenfor ordinær arbeidstid. Dette gjelder både for den som skal gi og den som skal motta veiledning. Rammene for og innholdet i veiledningen må avklares mellom rektor, veileder og den som skal veiledes.

Hvem gjelder ordningen for

Når det gjelder hvem som er nytilsatt nyutdannet legges det i avtalen mellom KD og KS til grunn at det er behov for systematisk veiledning og oppfølging de første årene læreren er i arbeidslivet. I utgangspunktet gjelder veiledningen ferdig utdannede lærere. KS mener det er opp til den enkelte kommune/fylkeskommune å avgjøre om veiledning skal tilbys andre som ansettes som lærere. Dette bør vurderes både i forhold til å kvalifisere de nytilsatte lærerne man faktisk har og i et rekrutteringsperspektiv.

Organisering

Den enkelte kommune/fylkeskommune avgjør selv hvordan de velger å organisere sin veiledning. KS vil understreke at uavhengig av organiseringen av veiledningen, er det viktig at den er systematisk og tett på undervisningen både i tid og sted. Organiseringen av veiledningen bør på den ene siden ta utgangspunkt i den nytilsatte nyutdannedes behov for veiledning. På den andre siden bør organiseringen ta hensyn til antall nytilsatte nyutdannede på enkeltskoler og samlet i kommunen/fylkeskommunen, tilgang på veiledere med relevant kompetanse og ses i sammenheng med introduksjonsordninger for nyansatte og opplæringslovens krav om system for kompetanseutvikling (§ 10-8). Veiledningen kan organiseres på enkeltskoler og/eller felles for flere/alle skoler i kommunen/fylkeskommunen. Samarbeid mellom kommuner kan også være aktuelt. KS mener også det kan være hensiktsmessig å bruke allerede eksisterende strukturer som team og faggrupper i veiledningssammenheng.

Innhold i veiledningen

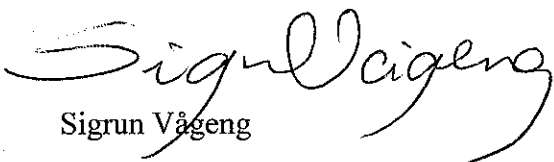
KS mener at følgende temaer kan være aktuelle for veiledning:

- Forstå sin skole - kulturforståelse: organisering, kultur, ledelse, samarbeid, konkret yrkesetikk, personalforhold, ordensreglement.
- Pedagogiske og faglige utfordringer: elevvurdering og karaktersetning, klasseledelse, organisering av undervisningen, overordnet læreplanforståelse, lokalt læreplanarbeid, ukeplaner.
- Kontaktlæreropp-gaver: konflikthåndtering, kontakt med hjemmet, foreldremøter og utviklingssamtaler.
- Kommunen som system, både som folkevalgt organ og som tjenesteproducent, inkl kunnskap om andre velferdstjenester som er relevante i forhold til brukergruppene.

For å kunne gi alle nytilsatte nyutdannede lærere tilbud om veiledning fra høsten 2010, mener KS det er viktig at kommuner og fylkeskommuner som ikke har slike ordninger, setter i gang arbeidet så fort som mulig. Gjennom ordningen "Veiledning av nyutdannede lærere" tilbyr lærerutdanningene støtte til skoleeiere i deres arbeid med oppfølging og veiledning av nyutdannede. Det er imidlertid urealistisk å tenke seg at alle som skal veilede nyutdannede nyansatte fra høsten av, har slik veilederutdanning. Kommunene/fylkeskommunene må derfor finne praktiske løsninger innenfor sine rammer.

I løpet av høsten 2010 vil KD og KS sammen gjennomføre en spørreundersøkelse for å undersøke om de nytilsatte nyutdannede lærerne får veiledning og hvordan den gis. KS oppfordrer derfor kommunene/fylkeskommunene til å dokumentere sine ordninger.

Med vennlig hilsen

Sigrun Vågeng

Avtalen mellom KD og KS: <http://www.ks.no/PageFiles/10393/pedagogavtale.pdf>
Norsk nettverk – veiledning av nyutdannede lærere: <http://veiledning-nyutdannede.hit.no/>